

Praca dla Polaków w instytucjach Unii Europejskiej

Każde państwo członkowskie Unii Europejskiej ma własną reprezentację w instytucjach unijnych. Podpisanie Traktatu Nicejskiego i przyjęcie reformy instytucji unijnych zaprojektowane dla 27 państw członkowskich – już po rozszerzeniu Unii Europejskiej, określiło liczbę miejsc dla polskich parlamentarzystów w Parlamencie Europejskim na 50, przyznało miejsce dla jednego komisarza w Komisji Europejskiej, jednego sędziego w Europejskim Trybunale Sprawiedliwości i jednego przedstawiciela w Europejskim Trybunale Obrachunkowym. Liczbę głosów w Radzie Unii Europejskiej określono na 27, w Komitecie Ekonomiczno-Społecznym i Komitecie Regionów przyznano nam odpowiednio po 21 miejsc.

★ ★ Ilu Polaków znajdzie pracę w instytucjach UE?

Z szacunków Komisji Europejskiej wynika, że do pracy w instytucjach UE będzie przyjętych około 3-4 tysięcy Polaków. W samej Komisji Europejskiej zatrudnienie znajdzie około 1200-1800 pracowników.

Nabór kandydatów rozpocznie się dopiero po zakończeniu negocjacji i podpisaniu Traktatu Akcesyjnego, czyli prawdopodobnie pod koniec 2003 roku. Wcześniej będzie prowadzona rekrutacja tłumaczy i obsługi technicznej sekretariatów. Do czasu pojawienia się możliwości stałego zatrudnienia w organach Unii Europejskiej tłumacze zainteresowani współpracą z instytucjami UE na zasadzie „free-lance” mogą starać się o akredytację, której warunkiem jest pomyślne zdanie odpowiednich egzaminów kwalifikacyjnych, organizowanych przez Wspólne Służby Tłumaczeniowe Komisji Europejskiej (*Joint Interpreting and Conference Service*). Aktualne informacje na temat warunków uzyskania takiej akredytacji znajdują się na stronach internetowych tej instytucji <http://www.europa.eu.int/comm/scic>

★ ★ Zasady zatrudniania pracowników w instytucjach europejskich

Liczba urzędników z danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej zatrudnionych w instytucjach UE powinna być mniej więcej proporcjonalna do liczby lud-

Praca dla Polaków w instytucjach Unii Europejskiej

ności tego kraju. W praktyce liczba obywateli poszczególnych państw w instytucjach europejskich zależy od innych czynników, tj. zaangażowania danego państwa w integrację europejską, oferty szkoleń dla przyszłych urzędników instytucji unijnych oraz poziomu płac w danym kraju.

Regulacje prawne

Zatrudnienie funkcjonariuszy Wspólnot Europejskich jest regulowane jednolitym regulaminem. Jest to Rozporządzenie Rady (EWK, EWG, EURATOM) nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. ustanawiające regulamin pracowniczy funkcjonariuszy i warunki zatrudnienia innych urzędników Wspólnot Europejskich oraz środki szczególne, które czasowo mają zastosowanie w odniesieniu do funkcjonariuszy Komisji Europejskiej. Oprócz regulaminu w ścisłym znaczeniu, istnieją również szczegółowe przepisy dotyczące innych urzędników, które są jednak w dużej mierze wzorowane są na regulaminie, z wyjątkiem gwarancji stałości zatrudnienia, które przysługują jedynie funkcjonariuszom.

Dane statystyczne

W 1999 r. całkowita liczba funkcjonariuszy i innych urzędników wynosiła 30 500 (w tym 17 000 w Komisji, 4 500 w agencjach ośrodków badawczych, 4 000 w Parlamencie, 2 500 w Radzie i 2 500 w innych instytucjach i organach). Duży procent stanowią tłumacze pracujący na potrzeby 15 państw członkowskich UE. Liczba ta jest relatywnie niewielka, porównując z poziomem zatrudnienia w administracjach krajowych.

Zasady zatrudniania pracowników

Nabór funkcjonariuszy instytucji unijnych odbywa się w drodze konkursu ogłoszonego przez poszczególne instytucje. Kandydaci do pracy w instytucjach wspólnotowych muszą posiadać obywatelstwo państwa członkowskiego UE, korzystać z pełni praw cywilnych i obywatelskich, mieć uregulowany stosunek do służby wojskowej, a także nienaganną reputację.

Praca dla Polaków w instytucjach Unii Europejskiej

Pomyślny rezultat konkursu nie gwarantuje jeszcze zatrudnienia, bowiem kandydaci są wpisywani na listę i w zależności od rzeczywistych potrzeb różnych służb są oni z tej listy wybierani i mianowani na różne stanowiska zgodnie z wykształceniem i doświadczeniem zawodowym. Jednakże listy te są ważne przez kilka lat, dlatego większość znajdujących się na niej osób zatrudnienie to znajduje. Mianowani urzędnicy instytucji europejskich korzystają z gwarancji zatrudnienia dających im dużą stabilizację, jednak na wstępie muszą przejść okres próbny, który trwa od 6 do 9 miesięcy (dla najwyższych kategorii).

Wymagania wobec kandydatów

Kandydat na urzędnika instytucji UE powinien posiadać wykształcenie wyższe i legitymować się dobrą znajomością tematyki unijnej. Wymagana jest doskonała znajomość jednego z języków oficjalnych UE oraz dobra znajomość drugiego języka oficjalnego. Od kandydata na urzędnika wyższego stopnia (kategoria A) wymagana jest bardzo dobra znajomość dwóch języków roboczych Unii Europejskiej (angielski i francuski).

Prawa i obowiązki funkcjonariuszy

Funkcjonariusze europejscy są podzieleni na kategorie: A (administratorzy), B (asystenci), C (obsługa sekretariatów), D (pracownicy techniczni). Specjalny system przewidziany jest również dla kategorii LA którą objęte są funkcje lingwistyczne. Każda kategoria podzielona jest dodatkowo na stopnie (8 stopni dla kategorii A).

Wynagrodzenie funkcjonariuszy jest określone na podstawie tabeli ustanowionej przez Radę na podstawie propozycji Komisji. Dodatkowo przysługuje im dodatek związany z rozłąką i oddaleniem od kraju pochodzenia, dodatki rodzinne oraz ubezpieczenie i inne świadczenia socjalne. Wynagrodzenia urzędników europejskich nie podlegają krajowym obciążeniom fiskalnym, a jedynie potrąceniom przypadającym budżetowi wspólnotowemu.

Praca dla Polaków w instytucjach Unii Europejskiej

Urzednicy wspolnotowi korzystaja z przywilejow i immunitetow, ktore umozliwiaja im niezalezne pelnienie ich funkcji. Sa oni zwolnieni z formalnosci zwiazanych z imigracja i rejestracja obcokrajowcow. Korzystaja tez z immunitetu fiskalnego, ktory jednak nie jest nieograniczony. Funkcjonariusze i urzednicy korzystaja tez z immunitetu jurysdykcyjnego wobec wszystkich czynnosci podejmowanych z tytuliu obowiazkow sluzbowych. Jedynie Trybunal Sprawiedliwosci moze stanowic w tych sprawach. Jednakze za kazdym razem, gdy nie jest to sprzeczne z interesami Wspolnoty, immunitet musi byc uchylony. Pewne roznice odnosnie do statusu dotycza czlonkow Parlamentu Europejskiego. Wszystkie akty prawne regulujace zatrudnienie urzednikow instytucji wspolnotowych znajduja sie na stronie internetowej http://www.europa.eu.int/eur-lex/en/lif/reg/en_register_0150.html

